

יוון בר

(משמאל)

הוצאת

סווי

הוצאת

אשתו

ושלושת ילדיה

והוא עיוור

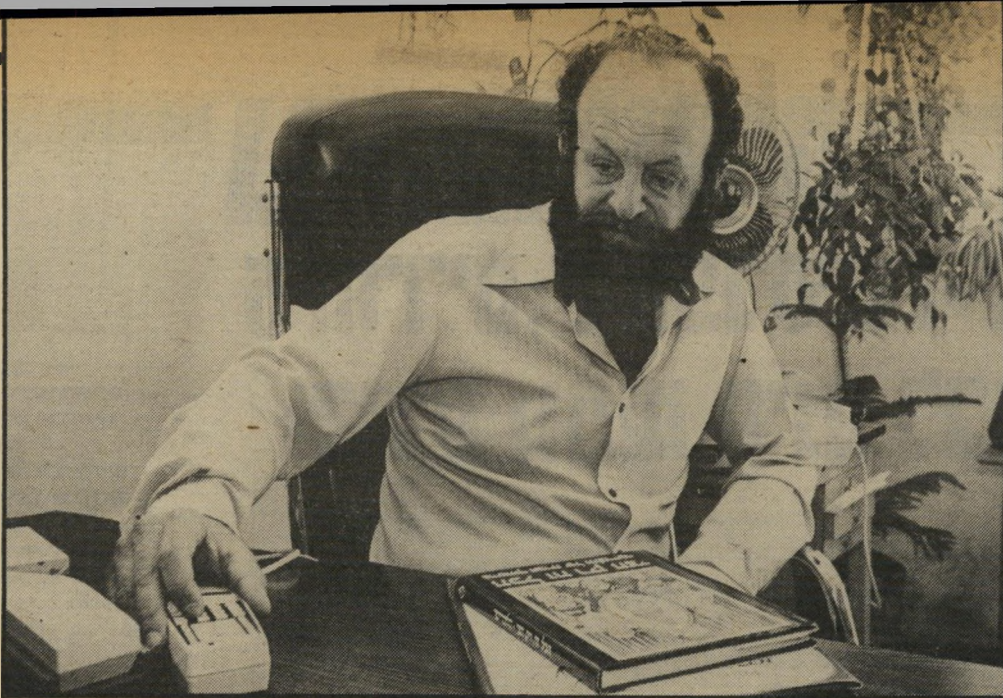
הוא אדם צנוע מאד. אינו משחק תפקיד של גיבור וטוען שהוא אוהב להתמקד בדיבריים ריאליים. אהרון בר בן ה-43 הוא עיוור וקטוע יד שמאל יותר מ-20 שנה. בר, יליד כפר יהושע, הוא בן למשפחה גדולה, שחלקה הגדול עדיין מתגורר שם. כשהיה בן 14 ניהל אהרון את הרמקס המישפחתי של הוריו המבורגים.

ב-1958, שירת בר בשירות סדיר, בחיל-הצנחנים. תוך כדי הנחת מוקשים הוא נפצע. איבד את שתי עיניו ואת ידו השמאלית. על ימי הפציעה ותקופת השיקום מסרב בר להרחיב את הדיבור. הוא רק מוכן לומר שהוא לא שקע בדיכאון, וששיקומו התקדם בצעדי ענק. לא מעט בזכות הדרך שבה קיבל ומקבל את הדיבריים.

לזכור

צבעים

בר, נשוי ואב לשלושה ילדים, הקים לפני 10 שנים את הוצאת-ספרים תחוו. לדבריו, ניהול הוצאת-ספרים, כמוהו כניהול כל עסק אחר, והוא ניצל את הרצון שרכש בגיל צעיר כשניהל את הרמקס המישפחתי. "אנשים אינם מגיעים לאף מקום בלי שעשו משהו קודם", טוען בר, "כשאדם



לראות

בלי עיניים

כדי לעזור לעצמו להסתגל לשיפה האנגלית, עסק בר, בהיותו באמריקה, בתרגום ספרים. מכיוון שהוא למד גם ספרות, ועסק בתרגומים ובכתיבה הוא התחיל להתעניין בהוצאת-לאור, והחליט להוציא לאור, לבד, ספר שירים משלו.

אחרי מלחמת יום הכיפורים עבד במשך תקופה מסוימת במשרד רדיו-הביטחון, כיועץ לראש האגף לנפגעי עיניים. נתי, אשתו, היא עובדת סוציאלית. הם נפגשו במסגרת עבודתם, ולפני ארבע שנים נישאו.

בתו הבכורה, תמוז, הנקראת כך על שם הוצאת-הספרים, היא בת 3 וחצי. תמוז לא מבינה בדיוק את פשר המושג עיוורון. "הילדה נותנת לעצמה את ההסברים של, 'מספר בר, הסברים שנוחים לה באותו רגע, לעובד' דה שאני לא רואה".

הבעיה העיקרית של מנהל הוצאת-ספרים היא בחירת החומר. בר ואורלי דורון, המפקחת בעיקר על הצד הטכני, משתדלים לבחור ספרים שאינם עליהם זכויות יוצרים. מלבד זאת ניסה בר לייתר את המסגרת של ספרים. לא מכבא יצא ספר, מלוח כאויר רים מרהיבי-עיניים, של חיים נחמן ביאליק, המכיל שירי-אהבה שכתב ביאליק, שירים שלא נלמדו בבתי-הספר. בר תירגם גם ארבעה ספרים של הסופר האמריקאי קאי יוזי קושינסקי, ובימים אלה הוא עובד על תרגום ספר שירים של טום לרר.

סיפורי אהבה המועתקים מילה במילה מן התנ"ך, מלווים באיורים רים אירוטיים, מצפים לתורם. גם ספריו של ח'ליל ג'ובראן יצאו בהוצאת תחוו. ספרו האחרון של ג'ובראן, כנפיים, יצא גם בערבית. זכר לא ראה את פציעתו כסוף העולם. "מה שלא הולך אצלי בלילות, לא קורה כך בגלל הפציעה". בר לא הפש מיפלט בציעתו, ולא תירץ בה מעולם את שגיאותיו. "אף פעם לא אמרתי: מה היה קורה אילו. ברור שהחיים היו הרבה יותר נוחים לו יכולתי לראות, ואולי אם לא הייתי נפצע הייתי עושה דברים אחרים".

אולם הוא תחוו לרעיונות חדשים, ומתפתח מדי יום ביומו. מאזין לטלוויזיה, להצגות ולסרטים ואינו מסתגר מפני העולם. "לכל אדם יש קשיים משלו, מסכם בר, "אני ניסיתי להתגבר על שלי. בלי להשוות את קשיי לבעיותיהם של אחרים. אני התרגלתי לזה, וכך גם החברה".

טיבי זכרונות

הוא מסוגל לבחור ולהחליט בכל הקשור בכך.

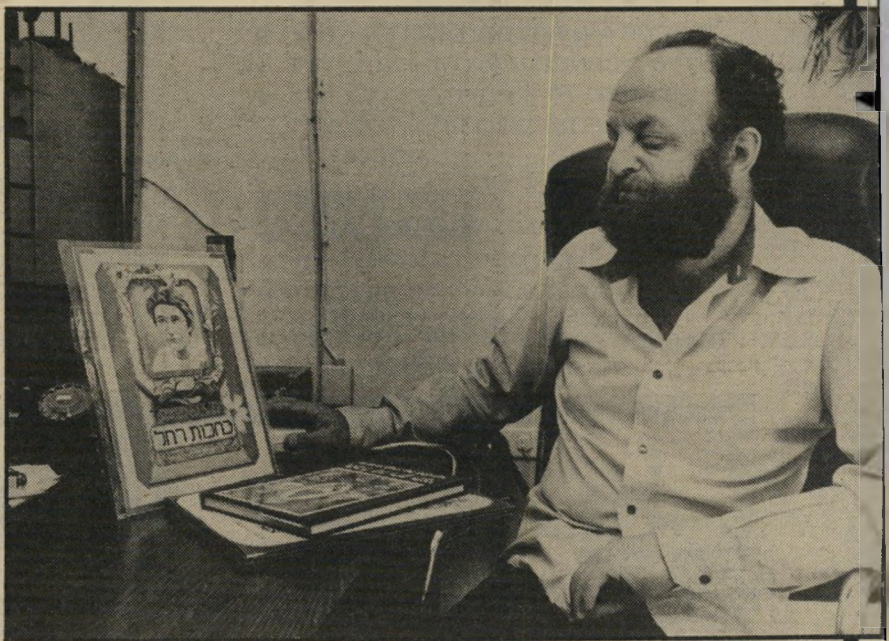
מוציא-לאור

ומתרגם

בר, 1963, חמש שנים אחרי פציעתו. נסע בר לארצות-הברית, ובמשך שבע שנים חי בניו-יורק. עוד לפני נסיעתו הוא סיים את בחינות הבגרות שלו, והתחיל ללמוד באוניברסיטה ה-עברית בירושלים. בארץ הוא למד היסטוריה כללית של ארצות המזרח, ובניו-יורק סיים את לימודי התואר השני בסובייטולוגיה ופסיכולוגיה שיקומית. במשך שנה עבד כפסיכולוג בארצות-הברית.

החומר המתפרסם, האיורים, והצבעים. "חלק מהספרים", מספר בר, "הם פרי תכנון שלי, ובדרך-כלל, אני מגיע עם הצעירים לכיוון הנכון". צבע הוא דבר מולד. נסויים שערכתי על אנשים שלא ראו מילה, עולם, שראיתם שבה אליהם באמצעות ניתוחים, הוכיחו שאנשים אלה למדו לזהות צבע אחרי שראו אותו פעם או לכל היותר פעמיים. צורות היה להם קשה יותר לזכור, והם נזקקו לזוש המימוש גם כשיכלו לראות את הצורה".

תפיסת הצבע היא חלק מהמייבנה הטבעי של המוח, והיא נקלטת בויתרון האדם במהירות מדהימה. לכן לא שכח בר את הצבעים.



עם הילדים ינאי בן השנה וחצי ותמוז בת ה-3 וחצי. בנו השלישי של אהרון, איתי, הוא בן חודש. למרות שלא ראה אותם מעולם, יודע בר לתאר במדויק כל אחד מהם. בר אינו מחפש מיפלט בפציעתו ואינו מסתגר מפני העולם.

אהרון בר במישרדו. על השולחן מונחת הכריכה לספר שירי אהבה של רחל. בר מספר שהצעירים מזלזלים לא מכבר הוציא ספר שירי אהבה של חיים נחמן ביאליק.